

Datum 14 maart 2019

Update Onderzoeksagenda

Onderzoeksagenda
Effectiviteitsonderzoek
kindermishandeling

Aanleiding onderzoeksagenda 2015/2016

- Onvoldoende bewezen effectieve interventies en instrumenten beschikbaar
- Meer samenhang en samenwerking in uitvoering, onderzoek en financiering nodig
- Taskforce en ZonMw signaleren beide tekort aan effectieve interventies en gaan gezamenlijk aan onderzoeksagenda werken.

Doelstelling onderzoeksagenda

Uitgangspunt voor de onderzoeksagenda is dat het onderzoek bijdraagt aan een sterke vermindering van het aantal slachtoffers van kindermishandeling en een betere behandeling van de slachtoffers.

Het doel is om het voorkómen, signaleren, stoppen en het behandelen van (de gevolgen van) kindermishandeling te bevorderen door:

1. Onderzoek naar de effectiviteit van (elementen uit) bestaande interventies en instrumenten.
2. Onderzoek ter ondersteuning van effectiviteitsonderzoek, gericht op risicofactoren en oorzaken van kindermishandeling, de rol van professionals en randvoorwaarden voor implementatie.

De onderzoeksagenda is gericht op slachtoffers van kindermishandeling, ouders (zowel plegers als niet mishandelende ouders in het gezin) en plegers in het algemeen.

Onderzoeksagenda

- Het bestuderen van op wetenschappelijk onderzoek gerichte documenten over kindermishandeling (t/m 2015)
- 36 telefonische interviews met onderzoekers, beleidsmakers en professionals uit verschillende sectoren in de praktijk
- Brede veldraadpleging (67 reacties)
- Expertbijeenkomst februari 2016 (50 experts)

Welke organisaties waren betrokken

- Universiteiten
- Jeugdhulp
- NJi
- Ziekenhuis
- GGD
- Trimbos
- V&J
- TNO
- AWTJ
- VWS
- OC&W
- Verweij Jonker Instituut
- Jeugdinspectie
- Nationaal rapporteur Mensenhandel en seksueel geweld
- VNG
- Movisie
- Openbaar Ministerie
- Inspectie voor de Gezondheidszorg
- IVO
- VGN
- Raad voor de kinderbescherming
- Kinderarts
- Jeugdarts
- Politie
- Veilig thuis
- Augeo

Afbakening en randvoorwaarde

- Twee onderzoekslijnen
- Gezamenlijk kijken wat er nodig is en vervolgens kijken wie de meeste expertise heeft om ermee verder te gaan. Nationale coördinatie en sturing wenselijk. Verschillende sectoren.
- Consortia optie voor afstemming samenwerking in het veld
- Onderzoeksdesign met de hoogst mogelijke bewijslast
- Internationaal perspectief betrekken
- Participatie ouders/slachtoffers. Geef kinderen een stem.
- Diversiteit en gender
- Resultaten moeten praktisch toepasbaar zijn, worden verspreid en geïmplementeerd en geborgd
- Samenwerking financiering: sterke sturing en coördinatie bevorderen afstemming tussen de onderzoeksvelden.

Onderzoeksvragen

In twee programmaliijnen 28 onderwerpen met onderzoeksvragen onderverdeeld naar

- Voorkomen
- Signaleren
- Stoppen
- Behandelen
- Risicofactoren
- Monitoring

	VWS	V&J	OC&W	Sociale zaken	Gemeente/wethouder	JGZ	Jeugdzorg	Huisartsen	Kinderartsen	Politie	RvdK	Openbaar ministerie	Beroepsopleidingen	POVO	Kinderopvang	Tandartsen	Ziekenhuis/SEH	GGZ	Wijkteams	Veilig thuis	Verpleegkundigen	Verloskundige	Kraamhulp	Maatschappelijk werkers	Ziekenhuis/SEH	Jeugd-GGZ	Forensisch arts	Juridische hulpverlening	Schuldhelpverl	Ambulance	Gynecoloog	Sportverenigingen	Vrijwilligers	Kerken	Werkgevers	Bedrijfsartsen	Woningbouwverenigingen	Binnenlandse Zaken	UWV/uitkeringsinstanties	Reclassering	Speciaal onderwijs	Aandachtsfunctionarissen	Vertrouwensartsen					
1. Opvoedondersteuning	1		1		1	1	1	1	1				1	1	1				1	1		1	1	1																								
2. Vroeg preventieve interventies	1	1			1	1		1		1		1	1						1	1			1	1	1																							
3. Risicoaxatie-instrumenten	1				1	1		1	1		1									1			1	1																								
4 Kort (screenings)instrument	1				1	1	1	1	1		1									1	1		1	1	1																							
5. Signaleringsinstrumenten	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1																							
6. Interventie als diagnostisch instrument	1	1	1		1	1	1	1	1	1			1	1	1	1			1	1	1			1																								
7. Doorbreken kindermishandeling	1	1		1	1		1			1	1	1						1	1		1			1																								
8. Interventies voor plegers	1	1		1	1					1	1	1	1					1	1	1	1			1																								
9. (Trauma)behandeling	1		1		1		1	1	1				1						1		1	1																										
10. Multidisciplinaire aanpak	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1																								
11. Behandeling plegers	1	1		1			1			1	1	1									1																											
12. Behandeling zedenplegers	1	1		1			1			1	1	1									1																											
13. Risicofactoren	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1			1		1		1	1	1																							
14. Beschermende factoren	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1			1		1		1	1	1	1																						
15. Risicofactoren slachtoffer	1		1		1	1	1	1				1	1	1	1	1			1		1		1	1	1	1																						
16. Risicogezinnen	1	1	1	1	1	1		1		1		1	1				1		1	1	1		1	1	1																							
17. Verwaarlozing	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1																							
18. Transgenerationale overdracht	1	1	1		1																1				1																							
19. Basisvaardigheden	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1																							
20. Afstemming, rol en taakverdeling	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1																								
21. Voorspellende methodieken	1	1	1		1	1		1	1	1	1	1								1																												
22. Feitenonderzoek	1	1			1					1	1	1	1				1				1																											
23. Overwegingen bij stoppen	1	1			1		1			1	1	1								1	1				1																							
24. Behandeling bij klachten	1		1		1	1	1	1	1				1	1	1	1			1	1	1				1																							
25. Beeldmateriaal	1	1					1			1	1	1									1																											
26. Prevalentie	1	1	1		1																																											
27. Langtermijngevolgen	1	1	1	1	1														1																													
28. Monitoring	1	1	1		1																1																											

Prioriteiten 2016

Veldraadpleging

- 2. Vroeg preventieve interventies
- 5. Signaleringsinstrumenten
- 7. Doorbreken kindermishandeling
- 10. Multidisciplinaire aanpak
- 16. Risicogezinnen
- 17. Verwaarlozing
- 19. Basisvaardigheden
- 28. Monitoring

Bijeenkomst

- 2. Vroeg preventieve interventies
- 4. Kort (screenings)instrument
- 7. Doorbreken kindermishandeling
- 10. Multidisciplinaire aanpak
- 16. Risicogezinnen
- 18. Transgenerationele overdracht
- 19. Basisvaardigheden
- 20. Afstemming, rol en taakverdeling

En toen...

- Uitvoering geven aan de onderzoeksagenda.
- **Afstemming en samenwerking heeft prioriteit**
- Start programma kindermishandeling: programmatisch uitzetten van onderzoeken op prioriteiten.
- Waarom programmatisch: afstemming, samenhang, gelijke kansen, concurrentie bevordert kwaliteit, onderzoeken kunnen elkaar versterken.
- Ieder zijn eigen aandachtspunten, maar gezamenlijk kunnen we meer bereiken.

Uitwerking prioriteit

Voorbeeld Afstemming, rol en taakverdeling:

Waarom prioriteit

Deze prioriteit gaat over samenwerken bij vermoeden van kindermishandeling=>Hier zit groot probleem non-communicatie
Signalen samenbrengen van verschillende perspectieven.
Wel positief labelen. Focus op waar het wel goed gaat -> en dat onderzoeken.

Zeker weten dat geen informatie verloren gaat en dat je informatie weet te vinden.

Betere overdracht van VT naar JGZ, tussen justitie en zorg, civiel recht en justitieel recht.

Uitwerking prioriteit (2)

Onderzoeksvraag

- Waar gaat het waarom wel goed in de samenwerking en het samenbrengen?
- Wat beïnvloedt communicatie over psychische problemen tussen schoolarts en JGZ?
- Interventie onderzoek naar meldcode -> werkt die wel? Zie je in monitoring wel wat er met melding gebeurt?
- Elk wijkteam medewerker kijkt met eigen ogen-> hoe transitie ondersteunen?
- Welke factoren belemmeren/bevorderen stap 2 van de Meldcode?
- Hoe over privacy heen stappen als argument?
- Hoe van pilot in regio, best-practice uitvoeren (ambitieuw maar wel goed) -> ideaal practice vormgeven: regelvrije ruimte maar één budget (integrale bekostiging)?
- Hoe ga je zorgen dat professionals hun signaal kwijt kunnen?
- Hoe kun je handelingsversnelling bevorderen?

2016 - nu

- Programmatisch onderzoek uitgezet
- 5 onderwerpen in programma Veilig opgroeien (en elders)
- 3 onderwerpen elders
- Meer aandacht voor kindermishandeling door GHNT

Signaleringsinstrumenten

Onderzoek dient zich te richten op de effectiviteit van signaleringsinstrumenten voor verschillende sectoren.

Onderzoeksvragen: Welke signaleringsinstrumenten zijn er voor welke sectoren en wat is hun bruikbaarheid, betrouwbaarheid en validiteit.

- Implementatie impuls Kindcheck bij de GGZ
- Validatie van de ALPHA-NL

Vroeg preventieve interventies

Er zijn al vroeg preventieve interventies, zoals bijvoorbeeld VoorZorg (de Nederlandse vertaling van het Nurse-Family Partnership).

Onderzoeksvragen zijn:

Wat is de effectiviteit van de beschikbare interventies? Hoe kunnen ze voor meerdere risicogroepen geschikt gemaakt worden?

- Consortium vroeg preventieve interventies ter voorkoming van kindermishandeling
- Voorzorg in het sociale domein

Multidisciplinaire aanpak

Onderzoek is nodig naar de effectiviteit van de multidisciplinaire aanpak in de praktijk, waaronder in de traumacentra. In de praktijk is er behoefte aan handvatten voor deze aanpak, in samenhang met een effectieve aanpak van huiselijk geweld.

Onderzoeksvragen:

Hoe effectief is een multidisciplinaire aanpak in de praktijk en wat maakt dat deze effectief is?

- Evaluatie van een nieuw behandelmodel na kindermishandeling: Gezinsaanpak en EMDR geïntegreerd
- Doen wat werkt: het eerste effectiviteitsonderzoek in Nederland naar een multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling – Resolutions Approach
- Implementatie GIPS methodiek vinnen het MDCK Zuid Kennemerland, IJmond en de Haarlemmermeer.

Basisvaardigheden

Onderzoek is nodig naar welke kennis en (basis)vaardigheden mensen die met kinderen werken (hulpverlening, scholen, kinderopvang, politie, wijkteams, enzovoort) minimaal nodig hebben om goed en vroegtijdig te kunnen signaleren. Ook dient nader onderzocht te worden hoe zij gemotiveerd kunnen worden om over kindermishandeling te praten.

Onderzoeksvragen: Welke kennis en (basis)vaardigheden hebben mensen die met kinderen werken nodig om goed en vroegtijdig kindermishandeling te kunnen signaleren? Hoe weet je of iemand die vaardigheden heeft? Hoe kun je iemand die vaardigheden aanleren en effectief laten gebruiken? Hoe kun je een omgeving creëren om met kinderen te praten? Hoe betrek je kinderen bij het verdere proces? Wat zijn factoren die een rol spelen bij handelingsbekwaamheid? Hoe kunnen we deze factoren vergroten?

Basisvaardigheden

- Behandelen van gedragsproblemen bij kinderen in multiprobleem gezinnen: In-Vivo coaching in Parent-Child Interaction Therapy (PCIT) geanalyseerd
- Effectiviteit van het trainingsprogramma 'Signalering en gespreksvoering met ouders' voor professionals binnen peutercentra en voorscholen.
- De rol van docenten in het basisonderwijs bij self-disclosures van kindermishandeling: het benutten van een krachtig signaal om kindermishandeling vroegtijdiger te stoppen
- Opheffen onveiligheid: hoe doe je dat?
- Kunnen docenten de bespreekbaarheid van kindermishandeling onder kinderen vergroten, en hoe krijgen ze dat voor elkaar? – een secundaire analyse-
- Verbetering feitenonderzoek kindermishandeling bij Veilig Thuis: Implementatie en evaluatie van het NICHD protocol vergeleken met de huidige praktijk
- KinderrechtenNU in de klas

Afstemming, rol en taakverdeling

Gekeken zou moeten worden naar (afstemming van) de rollen en taken van de verschillende ketenpartners.

Onderzoeksvragen: Waar is optimalisering van afstemming tussen ketenpartners nodig en hoe doe je dat?

- Samenwerken aan veiligheid: de werkwijze van MDA++ Friesland
- Luid & Duidelijk, de stem van het kind in de keten
- Handle with Care

Andere projecten

9. (trauma)behandeling

Treating child abuse related PTSD in adolescents. Is skills training helpful or needed?

26. Prevalentie

Prevalentieonderzoek huiselijk geweld en kindermishandeling

28. Monitoring

Onderzoek naar gemeentelijke aanpak kindermishandeling en partnergeweld.

Evaluatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de Wet verwijstindex risicojongeren (VIR)

Impactmonitor GHNT

Update onderzoeksagenda

- Er zijn programmatisch nieuwe onderzoeken uitgezet.
- Invulling aan deel onderzoeksvragen onderzoeksagenda.
- Ieder zijn eigen aandachtspunten, maar gezamenlijk kunnen we meer bereiken.
- Meer aandacht voor kindermishandeling en huiselijk geweld door GHNT

Update onderzoeksagenda

- Hoe past de (update) onderzoeksagenda binnen de kaders van GHNT
- Afstemming en samenwerking prioriteit
- Het gaat om complexe problematiek

www.menti.com

Wifi: gast-wifi inlog: wifinoi825